

Eucryphia (Eukryfie)

čeleď: Cunoniaceae

Roste v Jižní Americe a Austrálii (zejména v Tasmánii) v podobě zpravidla stálezeleného keře nebo stromu. Listy jsou vstřícné, kožovité, jednoduché anebo zpeřené (s 3 - 13ti lístky). Kvete v paždí listů bílými až světle béžovými aromatickými květy o průměru 3 - 6cm, kališní i korunní lístky bývají 4 a mnoho tyčinek. Plodem je dřevnatá tobolka délky 1 - 1,5cm obsahující několik semen zrajících 12 - 15 měsíců. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Leatherwood Cream' - listy na okraji béžové, úzce eliptické a dlouhé 2,5cm
- 'Penwith' - kříženec *E. cordifolia* a *E. lucida*, podobný *E. lucida*; větve v mládí odstále ochlupené; listy občas 3četné, podlouhlé, vykrajované, namodralé, dlouhé do 6,5cm, široké 3cm, spodní strana na centrální žilce ochlupená; květy průměru 5cm

Vyhovují ji chráněná chladná vlhká místa v polostínu až stínu s korunou na slunci a s dobře propustnou nevápenitou půdou.

Množí se 1/2dřevitými řízkami.

Eucryphia cordifolia

oblasti: Araucanía, Biobío, Chubut, Los Lagos, Neuquén, Río Negro

Roste v Čile a Argentině v podobě stálezeleného stromu (u nás keře). Dorůstá výšky 15 - 20 (i 40)m při průměru kmene až 2m. Větve jsou v mládí ochlupené. Palisty jsou kopinaté a dlouhé 0,3 - 1,3cm. Listy jsou eliptické až kopinaté, zakulacené až špičaté, pilovité, tmavězelené, kožovité, krátce ochlupené, dlouhé (2 -) 4 - 8 (i 13)cm, široké 1 - 4,8cm, báze je mělce srdčitá až uťatá, spodní strana je šedá, mírně ochlupená a řapíky jsou dlouhé 0,5 - 1cm. Kvete samostatnými bílými 4četnými květy o průměru 5cm v paždí listů na až 1,5cm stopce. Plodem je tobolka délky 1,5cm obsahující mnoho okřídlených semen.

Vyhovují jí vlhké chladné lesy s průměrnou teplotou 10 - 15°C a zimním min. 5°C.

Eucryphia glutinosa

oblasti: Araucanía, J Čile, Maule

Roste v Čile v podobě opadavého až poloopadavého vzpřímeného keře nebo stromu. Dorůstá výšky 5 - 7 (i 10)m a šířky 4 (i 6)m. Borka je hladká. Větve jsou v mládí ochlupené a načervenalé. Listy jsou vstřícné, zpeřené, tvořené 3 (i 5)ti lístky, vlastní lístky jsou úzce eliptické, zubaté, lesklé, tmavězelené (na podzim oranžovočervené) a dlouhé do 6cm. Kvete samostatnými nebo párovými květy na koncích větví, koruna je 4tičetná, široká 5 - 6cm, kališní lístky jsou úzce vejčité a korunní jsou světle béžové. Plodem je vejčitá dřevnatá tobolka délky 2cm. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Camelliiflora' - květy bílé, korunní lístky ohnuté, prašníky červené

- 'Daisy Hill' - květy 1/2plné, prašníky hnědé
 - 'Nana' - zakrslý kulatý habitus; výška i šířky 60cm; listy lesklé, zelené; květy bohaté
 - 'Plena' - květy 1/2plné a plné
- <div>Vyhovují ji deštné lesy, plné slunce, ale s kořeny ve stínu.</div>

Eucryphia jinksii

oblasti: Nový Jižní Wales, Queensland

Roste v Austrálii v podobě stálezeleného stromu. Dorůstá výšky do 25 (i 30)m. Listy jsou jednoduché nebo zpeřené, tvořené 5 - 7mi lístky na mladých exemplářích, u dospělých s 1 - 3mi páry a vlastní lístky jsou dlouhé 5 - 10cm. Plodem je malá hnědá tobolka s několika pouzdry obsahující malá semena.

Eucryphia lucida

oblasti: Tasmánie

Roste na Tasmánii v podobě stálezeleného keře až stromu. Dorůstá výšky (2 -) 6 - 20 (i 30)m. Větve jsou v mládí ochlupené. Dřevo je narůžovělé. Listy jsou úzce podlouhlé až úzce kopinaté nebo eliptické, zakulacené, lesklé, tmavě zelené, kožovité, dlouhé (2 -) 2,5 - 4 (i 5)cm a spodní strana je modrozelená. Kvete samostatnými převislymi bílými aromatickými 4četnými květy o průměru (2,5 -) 3 - 4 (i 5)cm na 1,5cm stopce. Plodem je dřevnatá nebo kožovitá tobolka obsahující okřídlená semena. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Ballerina' - květy uvnitř světle růžové, na okraji tmavě růžové, průměru 3cm, tyčinky červené
- 'Dumpling' - výška 1m; květy bílé
- 'Gillanders' Rose' - květy růžové
- 'Gilt Edge' - listy 3četné s béžovožlutými okraji na horní straně
- 'Gold Rim'
- 'Leatherwood Cream' - listy s béžovými okraji a délky 2,5cm
- 'Pink Cloud' - výška do 3m; listy žlutozelené; květy aromatické, růžové s červeným středem, průměru do 4cm, prašníky žluté
- 'Spring Glow' - květy bílé

Eucryphia milliganii

oblasti: Tasmánie

Roste na Tasmánii v keřovitěm bohatě větveném stálezeleném habitu. Dorůstá výšky 6 - 14m. Větve jsou hnědočerné. Palisty jsou vejčité, hnědé a dlouhé do 1mm. Listy jsou vstřícné, umístěné zejména na koncích větví, eliptické, tmavě zelené, dlouhé (0,8 -) 1,5 - 2 (i 3)cm. Kvete samostatnými 4četnými květy o průměru 2 - 2,5cm na 7mm stopce, listeny jsou hnědé, špičaté, dlouhé 1 - 1,5 (i 2)mm, kališní lístky jsou široce vejčité až podlouhlé, na okraji ochlupené, dlouhé 4mm, korunní lístky jsou bílé a dlouhé 8mm. Plodem je 4 - 5tipouzdrá hnědá tobolka obsahující okřídlená tmavěhnědá

semena délky do 3mm. Existují vnitrodruhové taxony:

- subsp. milliganii
- subsp. pubescens

Eucryphia moorei

oblasti: Nový Jižní Wales, Viktorie

Roste v Austrálii v podobě stálezeleného stromu. Dorůstá výšky 8 - 12 (i 30)m. Mladé části jsou ochlupené. Listy jsou zpeřené, tvořené (5 -) 7 - 13 (i 15)ti lístky (na fertálních větvích zpravidla 3četné), vlastní lístky jsou prakticky přisedlé, úzce podlouhlé, lesklé, tmavězelené, dlouhé (1 -) 1,5 - 7cm, široké 0,5 - 1,5cm, střední žebro vybíhá ve štětinu, spodní strana je namodralá, ochlupená a řapíky jsou dlouhé 1 - 3cm. Kvete po 1 - 5ti ks v paždí listů, listeny jsou hnědé, vejčité, dlouhé 5 - 7mm, kališní lístky jsou dlouhé 5 - 8mm, korunní lístky jsou bílé a dlouhé 0,8 - 1,5cm.

Eucryphia nymansensis

Možná kříženec *E. cordifolia* a *E. glutinosa*. Roste v podobě vzpřímeného stromu. Mladé části jsou ochlupené. Listy jsou jednoduché nebo zpeřené, tvořené (1 -) 3 (i 5)ti lístky, vlastní lístky jsou pilovité, lesklé, tmavězelené, vrcholový je delší, dlouhý 3 - 8cm, spodní strana je světlejší a mírně ochlupená. Kvete samostatnými úžlabními bílými květy o průměru do 7,5cm, korunní lístky jsou obvejčité a prašníky žluté. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Mount Usher' - květy zpravidla plné
- 'Nymansay' - široce sloupovitý habitus; větve vzpřímené; listy prakticky černozelelé, 1 - 3četné, vrcholový lístek dlouhý do 8cm, široký 3,5cm, postranní dlouhé 5cm, široké 2cm a větveno ochlupené; květy bílé 4 - 5tičetné, korunní lístky kulaté až vejčité a dlouhé 4cm

Eucryphia wilkiei

oblasti: Queensland

Roste v Austrálii v podobě keře. Dorůstá výšky 1 - 6m.

Eucryphia x hillieri

Kříženec *E. lucida* a *E. moorei*. Roste v podobě stálezeleného keře. Dorůstá výšky i více než 2 - 5m. Listy jsou 3četné nebo zpeřené, tvořené (3 -) 5 (i 9)ti lístky, vlastní lístky jsou úzce eliptické, vrcholový má délku až 4cm, ostatní jsou 1/2 délky a spodní strana je namodralá. Kvete bílými květy o průměru 2,5 - 3,5cm. Existuje vnitrodruhový taxon:

- 'Winton' - listy méně četné; květy pohárkovité

Eucryphia x hybrida

oblasti: Tasmánie

Kříženec *E. lucida* a *E. milliganii*. Rosste v Tasmánii. Listy jsou na silných větvích i 3četné, dlouhé do 2,5cm a široké 1cm. Květy mají v průměru 2 - 2,5cm.

Eucryphia x intermedia

Kříženec *E. glutinosa* a *E. lucida*. Roste v podobě vzpřímeného stromu. Listy jsou 1 - 3 (i více)četné, vlastní lístky mohou být v horní polovině drobně pilovité. Kvete samostatnými nebo párovými květy v paždí listů při průměru 4cm a korunní lístky jsou obvejčité. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Grayswood' - prašníky žluté

- 'Rostrevor' - výška až 10m; listy lesklé; květy bílé, průměru 2,5 - 5cm, prašníky tmavé

Další informace:

<http://databaze.dendrologie.cz/domains/databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=4&id=1002>

<https://botany.cz/cs/eucryphia-cordifolia/>

<https://www.rostliny.net/>